

KOOSTÖÖ TABEL

SEIS 15.12.2022

Põltsamaa tuuleparkide kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu kohta laekunud ettepanekud ja Põltsamaa valla seisukoht ettepanekute osas.

SISUKORD

MINISTEERIUMID	2
Kaitseministeerium.....	2
Maaeluministeerium	2
Keskkonnaministeerium	3
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	4
Rahandusministeerium	4
AMETID	10
Keskkonnaamet	10
Maa-amet	11
Transpordiamet	13
Terviseamet	13
Päästeamet	13
Muinsuskaitseamet.....	13
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet.....	13
Põllumajandus- ja Toiduamet	13
OMAVALITSUSED	13
Jõgeva Vallavalitsus	13
Järva Vallavalitsus.....	13
Tartu Vallavalitsus.....	13
Viljandi Vallavalitsus.....	13
Põhja-Sakala Vallavalitsus.....	14
VÕRGUVALDAJAD.....	14
Elektrilevi OÜ	14

Elering AS	14
MUUD HUVI-GRUPID	14
Eesti Keskkonnaühenduste Koda	14
Riigimetsa Majandamise Keskus.....	15
MTÜ Eesti Taastuenergia Koda	15
MTÜ Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon.....	15
Sunly AS.....	15

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
	MINISTEERIUMID			
1.	Kaitseministeerium		-	Ei ole 60 p jooksul vastanud. Kaasatakse uuesti järgmises etapis. Asukohapõhist arvamust vaja esialgsete eelvaliku alade osas, mis jäävad kompensatsiooniala piiri lähedale.
2.	Maaeluministeerium	LS ja VTK 27.10.2022 nr 4.1-5/1645-1	Maaeluministeerium, vaadanud läbi Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja selle KSH väljatöötamise kavatsuse, nõustub nimetatud dokumentides toodud üldiste põhimõtete ja järeldustega. Lisaks märgime järgmist: 1.KSH hindaja on dokumendi jaotises 3.11 „Väärtuslik põllumajandusmaa“ väitnud, et <i>tuuleparkideks võimalike alade valiku kriteeriumite kohaselt ei ole tuulepargid väärtuslikul põllumajandusmaal välistatud, kuid kattuvust suuremate massiividega võib esineda eeldatavasti üksikutel juhtudel. Lisaks võib tekkida kattuvus väärtusliku põllumajandusmaaga ka tuulepargiga seotud taristuobjektidel. Eriplaneeringu I etapi KSH aruandes hinnatakse mõju väärtuslikule põllumajandusmaale.</i>	1.On juba arvestatud dokumendi koostamisel. Nõustume, et põllumajandusmaad tuleb käsitleda laiemalt, kui vaid väärtuslike põllumajandusmaade kontekstis. Sellega on mõjude hindamise väljatöötamise kavatsuse koostamisel ka arvestatud. Selgitame, et käesolev mõjude hindamine koosneb tavapärasest KSH-st ning laiendatud ehk asjakohaste mõjude hindamisest. Laiendatud mõjude hindamine käsitleb teemavaldkondi ja mõjusid, mis on vajalikud planeeringulahenduse väljatöötamiseks, kuid mida ei käsitle KSH. Mõju põllumajandusmaale laiemalt vaadatakse laiendatud mõjude hindamisel. Selle metoodikas (ptk 4.2) on toodud, et hinnatakse

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			Maaeluministeerium, nõustudes ja pidades väga oluliseks eeltoodud väärtuslikku põllumajandusmaad kaitsvaid põhimõtteid, palub silmas pidada, et tuulikute paigutamisel igasuguse põllumajandusmaale, mitte üksnes väärtuslikule põllumajandusmaale, tuleks võimalusel vältida massiivide killustamist või kasutusest välja langemist. Selline tingimus tagab eelduse, et pärast tuulikute ehitamist saab jätkuda igasuguse põllumajandusmaa edasine sihipärane kasutamine, sealhulgas võimalus põllumajandusmasinate kasutamiseks. Tulenevalt eeltoodust palume dokumendi jaotises 4.1.2 „Mõju hindamine looduskeskkonnale“ täiendada alajaotist „Mõju väärtuslikule põllumajandusmaale“, seades tingimuseks, et analüüsitaks ja hinnatakse tuuleparkide ja kaasneva taristu kattuvust ja selle mõju põllumajandusmaale, sealhulgas väärtuslikule põllumajandusmaale.	maakasutuse muutustest tingitud mõjusid (mille alla käib ka põllumajandusmaa laiemalt) ning mõju põllumajanduslikule tegevusele. Seega on vastav info dokumendis olemas ja vajadus dokumendi täiendamiseks puudub.
			2. Dokumendi jaotises 5.2 „Kaasamine ja koostöö“ on Maaeluministeeriumiga koostöö eesmärgiks märgitud „Väärtuslike põllumajandusmaadega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, maaelu arengukavaga arvestamise koordineerimine“. Teeme ettepaneku korrigeerida eesmärgi sõnastust nii, et planeeringulahenduse koostamisel tehakse koostööd eesmärgiga arvestada planeeringulahenduse väljatöötamisel põllumajandusmaaga, sealhulgas väärtusliku põllumajandusmaaga. Lisaks sellele märgime, et täpsustamist vajab ka maaelu arengukavaga seotud küsimus. Eeldame, et maaelu arengukava puhul on mõeldud siiski Põllumajanduse ja kalanduse valdkonna arengukava aastani 2030, mis on põllumajanduse, kalanduse, vesiviljeluse, toiduainetööstuse ning maa- ja rannapiirkondade arengusuundi näitav terviklik strateegiline alusdokument.	2.Täpsustatud.
3.	Keskkonnaministeerium	LS ja VTK 09.12.2022 nr 7-15/22/4851-4	1. Lähteseisukohtade ja KSH VTK ptk .6 nimetada ümber järgmiselt: „Kliimamuutustega kohanemise arengukava aastani 2030“. Sama peatüki viimast lauset täiendada järgmiselt: „Tuuleparkide rajamine on kooskõlas kliimamuutustega kohanemise arengukava eesmärkidega, juhul kui on hinnatud ja maandatud kliimarisikid, mis rakenduvad kavandatud tegevusele	1.Täiendatud.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			selle eluea jooksul ning hinnatud on tuuleenergia potentsiaali selles piirkonnas.“.	
			2. Tuuleparkide müra mõju hindamisel (märgitud VTK ptk 1.7, 3.13, 4.1.3) arvestada ka võimaliku planeeritava Tallinn-Tartu maantee Põltsamaa möödasõidu trassiga.	2. Vajadus arvestamiseks puudub. Tuuleparkide puhul on teemaks elektrituulikud ja nende töötamisega kaasnev müra. Olulist liikluse müra tuuleparkidega seoses eeldada ei ole. Liikluse müra esineb peamiselt ehitus- ja kasutusel ning tegemist on ajutise häiringuga, mida töökorralduslike meetmetega on võimalik hoida normide piires. Kuna KSH raames hinnatakse eeldatavalt olulisi keskkonnamõjusid, siis keskendub eriplaneeringu I etapi mõjude hindamine tuulikute töötamisega kaasnevale mürale. Vastav selgitus sisaldub ka dokumendi ptk-ides 3.13 ja 4.1.3. Keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ kohaselt liigitub elektrituulikute põhjustatud müra tööstusmüra alla. Kuna kehtivate õigusaktide kohaselt normeeritakse liikluse müra ja tööstusmüra eraldi ning neid ei summeerita, siis puudub vajadus elektrituulikute põhjustatud müra mõju hindamisel arvestada maanteemüraga.
4.	Majandus- ja Kommunikatsiooniministerium	LS ja VTK 7.10.2022	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumil ettepanekuid ei ole käesolevas etapis ja kooskõlastame vaikimisi materjali.	-
5.	Rahandusministerium	LS ja VTK 16.11.2022 nr 15-5/7197-2	Tutvunud esitatud materjalidega peame oluliseks välja tuua järgmist. 1. 13.01.2022 jõustusid PlanS-s muudatused, mille alusel asendati seni kasutusel olnud mõiste „KSH väljatöötamise kavatsus“ mõistega „KSH programm“. Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneering ja KSH algatati 20.12.2021 ehk enne eelnimetatud muudatuste jõustumist. Arvestades, et planeering kehtestatakse haldusaktiga, mis peab kehtestamisel vastama kehtivale õigusele, samuti lähtudes asjaolust, et KSH väljatöötamiskavatsuse ja KSH	1.Täiendatud. Ptk 2 selgitus allmärgena olemas. Täiendav selgitus lisatud lühendite ja sissejuhatuse juurde.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			programmi puhul on tegemist samasisulise instrumendiga, teeme ettepaneku seletuskirjas välja tuua, et KSH VTK all on mõeldud KSH programmi täna kehtiva PlanS mõistes.	
			2. LS ja KSH VTK peatükis 1.1. „Eriplaneeringu koostamise eesmärk ja vajadus“ on öeldud, et eriplaneeringu I etapi ehk asukoha eelvaliku raames määratakse tuulepargi ja selle toimimiseks vajaliku taristu põhimõtteline lahendus ja võimalikud trasside asukohad, sealhulgas juurdepääsuteede ja elektri ülekandeliinide paiknemine koos võimalike liitumiskohtadega, samuti tuulikute võimalikud lubatavad kõrgused ja eeldatav maksimaalne arv valitud asukohas. Tuulepargi ala sisest taristut eelvaliku raames ei kavandata, vaid mõeldud on tuulepargi aladest väljapoole jäävat taristut. Taristu lahendus on eelvaliku etapis üldine ning põhimõtteline ja see lahendatakse täpsemalt detailsel lahenduse raames. Juhime siinkohal tähelepanu, et määratleda tuleb ka juurdepääsuteede ja elektriühendusliinide kavandamise kriteeriumid ning põhimõtted, millest lähtutakse asukoha valimisel. Palume selles osas dokumenti täiendada.	2. Täiendatud. Lisatud üldine täpsustus ptk 1.1, et määratakse vajalikud tingimused tuuleparkide ja sellega seotud taristu edasiseks kavandamiseks.
			3. LS ja KSH VTK peatükis 1.2. „Tuulepargi kirjeldus“ on öeldud, et tuulepark koosneb tuulegeneraatoritest ehk tuulikutest, tuuleparki ja tuulikuid teenindavatest teedest, pargisisest elektrivõrgust, alajaamadest jm taristust. Palume siinkohal lisada viide Vabariigi Valitsuse 26. juuni 2003 määruses nr 184 „Võrgueeskiri“ toodud tuulepargi määratlusele.	3.Täiendatud. Lisatud ptk 1.1, kus see on asjakohasem ning täiendav viide ptk-i 1.2.
			4. LS ja KSH VTK peatükis 1.5. „Eriplaneeringu protsess“ on joonisel 2 toodud eriplaneeringu koostamise protsessi skeem. See on küll planeerimisseaduse alusel lihtsustatud, kuid samas korrektset infot mitte andev. Juhime tähelepanu, et etapis 1.3 „Ametkondade seisukohtade küsimine LS ja VTK eelnõule“ tuleks nimetada ka isikuid. PlanS § 99 lõigetes 1 ja 2 on toodud isikud ja asutused, kellele kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu koostamise korraldaja esitab eriplaneeringu lähteseisukohad ja KSH VTK ettepanekute saamiseks. Etapp 2.4 „Kooskõlastamine ametkondadega“ tuleks nimetada ümber näiteks järgmiselt: „Kooskõlastamiseks ja arvamus avaldamiseks esitamine“. PlanS § 105 sätestab, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu	4.Skeemi on täpsustatud.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			koos KSH esimese etapi aruandega esitatakse kooskõlastamiseks käesoleva seaduse § 99 lõikes 1 nimetatud asutustele ning teavitatakse § 99 lõikes 2 nimetatud isikuid ja asutusi võimalusest avaldada kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruande kohta arvamust. Lisaks tuleks pikendada joonisel kujutatud rohelist noolt kuni etapini 1.4 ning sinist noolt kuni etapini 2.5.	
			5. LS ja KSH VTK peatükis 1.6.1. „Välistavad kriteeriumid“ on elektriliini puhvervööndina ekslikult kirjutatud 290 m, kuigi mõeldud on 250 m.	5.Täpsustatud.
			6. LS ja KSH VTK peatükis 1.6.1. „Välistavad kriteeriumid“ on öeldud, et välistavatest kriteeriumitest lähtuvalt moodustuvad planeeringualale ebasobivad alad, mis kaardilt eemaldatakse. See tähendab, et neid alasid mõjude hindamise käigus ei hinnata ja asukohavaliku aladena ei käsitleta, sest need on tuulepargi aladena juba välistatud. Palume siinkohal kaaluda võimalust, et kui tehakse uuringud, mille tulemusel selgub, et puhvertsooni vajadus on teistsugune või näiteks ei ole ringikujuline, siis oleks võimalik vastava välistava kriteeriumi ruumikuju vms täpsustada.	6. Kaalume arvestamist töö käigus. Uuringute ja mõjude hindamise põhifookus on esialgsel eelvaliku aladel. Kui mõne eelvaliku ala osas tekib põhjendatud vajadus ala korrigeerimiseks välistatud ala arvelt, siis saab seda kaaluda töö käigus. Vastav kaalumise saab toimuda aga vaid väga põhjendatud vajadusel ja erandjuhul. Kaitstavatele liikidele seatud välistavate puhvrite osas selgitame, et eriplaneeringu I etapis toimuvad uuringud on planeeringu täpsusastet ja lahendavaid teemasid silmas pidades olemuselt üldisemad. Uuringute eesmärgiks ei ole kõikidele pesapaikadele ja kaitstavatele aladele sätestatud puhvrite ruumikuju ja ulatuse täpsustamine. Kui uuringu käigus selgub, et kuskil on võimalik ja mõistlik puhvrit korrigeerida ja uuringu täpsusaste seda võimaldab, siis saame seda konkreetsel juhul kaaluda. Kuid ka siinkohal on tegemist pigem erandjuhuga. Täpsustame seda asjaolu ka ptk-is 1.6.1.
			7. LS ja KSH VTK peatükis 5.1. „Ajakava“ toodud eeldatavat ajakava tuleks täiendada lisades etappi „LS ja VTK kohta seisukohtade küsimine ametkondadelt“ täienduse „ja isikutelt“. Samuti tuleks täiendada etappi „Asukoha eelvaliku I etapi ja mõjude hindamise aruande kooskõlastamine“ täiendusega „ja arvamuse küsimine“.	7.Täpsustatud.
			8. LS ja KSH VTK-s on läbivalt viidatud vastu võetud Põltsamaa	8. Kehtivad üldplaneeringud ei käsitle tuuleparke

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			valla üldplaneeringule. Juhime tähelepanu, et planeeringu koostamisel on küll võimalik arvestada ka koostamisel oleva üldplaneeringuga, kuid eelkõige tuleb lähtuda hetkel kehtivatest üldplaneeringutest. Palume täiendada kehtivate üldplaneeringute info osas dokumenti läbivalt.Ka	ega nende kavandamiseks vajalikke teemasid (maakasutus, rohevõrgustik, kohalikud väärtused jm) ajakohaselt ning EP koostamiseks vajalikku alusinfot neis ei sisaldu, mida saaksime EP raames aluseks võtta. Vastu võetud üldplaneering on kõige ajakohasem ning see on läbinud mh väljapaneku ja avaliku arutelu etapid, seega saab seda käsitleda planeeringu lõpplahendusena¹, seega teemades osas, mida on vaja EP raames aluseks võtta, lähtutakse vastu võetud Põltsamaa ÜPst. Ptk-i infot on täiendatud.
			9. LS ja KSH VTK peatükis 3.10 „Maavarad ja maardlad“ on öeldud, et kuna mäeeraldistel on tuulepargialade kavandamine välistatud, siis otsest olulist negatiivset mõju tuuleparkidest lähtuvalt neile eeldada ei ole. Nõustume, et mäeeraldisel, mis on kaevandamisloaga kaevandamiseks määratud maapõue osa, pole võimalik tuulikuid ehitada. Juhime siinkohal tähelepanu, et Riigikogus on menetlemisel Elektriturseaduse ja teiste seaduste muutmise seadus 696 SE, mille § 5. „Maapõueseaduse muutmine“ kohaselt maapõueseaduses tehakse muudatused, mis võimaldavad teatud tingimustel ja teatud ajaks taastuvenergia ehitise ehitamist nõ vahekasutusena maavaravarudele. Eeltoodule tuginedes teeme ettepaneku koheselt mitte välistada maavaravarude alasid tuuleparkide asukohtadena. Tuuleparkide kavandamise võimalikkus maavaravarudele tuleks välja selgitada planeerimisprotsessis.	9.On juba arvestatud planeeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamiskavatsuse koostamisel. Tuulepargid maardlatel ei ole välistatud, tegemist on kaalutluskriteeriumiga. Tuulepargi kavandamise võimalikkus maardla alale selgub planeeringulahenduse koostamise käigus. Täiendava sisendina küsime Maa-ameti arvamus konkreetsete alade asukohtade kontekstis.
			10. Palume täpsustada LS ja KSH VTK peatüki 3.12. „Kultuuriväärtused ja maastikud“ nimetust selliselt, et oleks aru saada, milliseid maastikke on mõeldud.	10.Vajadus pealkirja muutmiseks puudub, kuid peatükki sisuliselt täiendatud. Selgitame, et maastike all peetakse silmas nii väärtuslikke maastikke kui ka maastikke laiemalt. Siinkohal peame silmas inimese poolt tajutavat, looduslike ja/või inimtekkeliste tegurite toimel ning koosmõjul kujunenud iseloomulikku ala mille osas esineb oluline avalik huvi või kus paikneb mõni

¹ Vt Keskkonnaõiguse Keskuse seisukohta: <https://www.k6k.ee/oskaosaleda/planeeringud/uldplaneering/uldplaneeringu-vastuvotmine>

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
				kohalikele elanikele tähtis avalikult kasutatav objekt, mida tuulepark võib mõjutada. Millised maastikud konkreetselt on siinkohal asjakohased, ei ole VTK dokumendi koostamisel teada - see selgub planeerimisprotsessi käigus. Ptk-i 3.12 sisu on vastavalt täiendatud, et maastike käsitlus selgem oleks.
			11. LS ja KSH VTK peatükis 3.12. „Kultuuriväärtused ja maastikud“ on öeldud, et Kavandatava tegevuse mõju kultuuriväärtustele võib avalduda nii otseselt kui ka kaudselt. Otsene mõju võib kaasneda tuulepargi kavandamisega kultuuriväärtuslikule alale või objektile, samuti selle kaitsevööndisse. Kaevetööd võivad mõjutada maa sees olevaid arheoloogiaväärtusega objekte arheoloogiamälestiste esinemise piirkonnas ja potentsiaalsetel arheoloogiaväärtusega aladel. Eeltoodud mõjud on seotud nii tuuleparkide kui ka neid teenindava taristu ehitamisega. Kaudne mõju on seotud eeskätt vaadete muutumisega. Väärtuslike maastike ja miljööväärtuslike alade puhul võivad tuulepargid mõjutada vaateid. Kaudne mõju kultuuriväärtuslikele objektidele võib samuti avalduda vaadete muutumise kaudu. Mõju vaadetele on seotud ennekõike tuulepargi kasutusetapiga, aga ka sulgemistapiga, mille käigus maastikus pikka aega domineerinud objektid eemaldatakse ning vaated taaskord muutuvad. Juhime tähelepanu, et lisaks kultuuriväärtustele võib otsene mõju kaasneda ka väärtuslikele maastikele. Palume selles osas dokumenti täiendada.	11. Täpsustatud.
			Juhime siinkohal tähelepanu, et oleme tuvastanud LS ja KSH VTK võimaliku vastuolu järgnevate maakonnaplaneeringu tingimustega: LS ja KSH VTK-s on mitmes kohas mainitud, et tuulikute rajamiseks metsamaale on vajalik metsa raadamine. Jõgeva maakonnaplaneeringu 2030+ peatükis 4.3.3. "Taastuenergia" on taastuenergia arendamise põhimõtete all öeldud, et vältida tuleb tuuleenergeetika arendamist aktiivses metsamajanduslikus kasutuses olevatel aladel, kuna põline metsamaa peaks jääma metsa kasvatamiseks ja	12. Esiialgu tuvastatud vastuolud on lisatud ptk-i 6.1. Lisatud põhjendus: <i>Maakonnaplaneering on koostatud üle 5 aasta tagasi ning tänaseks on mitmed lähenemised ja riiklikud suunised tuuleparkide kavandamiseks muutunud, seega võib öelda, et nende teemade osas ei ole maakonnaplaneeringus toodud tingimused täna enam ajakohased. Võimalikud vastuolud lahendatakse edasise planeeringulahenduse koostamise käigus ning vajadusel tehakse</i>

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			väärtuslike põllumaade aladele. LS ja KSH VTK peatükis 3.12. „Kultuuriväärtused ja maastikud“ on öeldud, et tuuleparkideks esialgselt valitud võimalikest aladest nähtub, et kattuvust esineb pärandkultuuriobjektidega ning vähesel määral ka kohaliku tähtsusega väärtuslike maastikega (kattumine servaaladel). VTK etapis ei ole teada tuuleparkidega kaasneva taristu asukohad, mistõttu ei saa välistada kattumist mõne kultuurimälestise või muu kultuuriväärtusliku objektiga. Jõgeva maakonnaplaneeringu 2030+ peatükis 3.1.1. „Väärtuslikud maastikud“ on väärtuslike maastike säilimiseks ja maastikuväärtuste suurendamiseks seatud üheks tingimuseks, et väärtuslikele maastikele ei rajata olulise ruumilise mõjuga ehitisi. LS ja KSH VTK peatükis 3.6. „Rohevõrgustik“ on öeldud, et tuuleparkide kattumine rohevõrgustikuga ei ole automaatselt välistatud ning nagu nähtub võimalikest tuuleparkideks esialgselt välja valitud aladest (vt veebikaart), siis kattuvad neist peaaegu kõik rohevõrgustikuga. Kattumust on nii tugialade kui ka rohekoridoridega. Jõgeva maakonnaplaneeringu 2030+ peatükis 3.1.7. „Roheline võrgustik“ on roheline võrgustiku toimimist tagavate tingimuste seas toodud, et tuumalale ei rajata tööstus- ja tootmisehitisi.	<i>eriplaneeringuga maakonnaplaneeringu muutmise ettepanekud.</i> Kultuuriväärtuste ja rohevõrgustiku tuumalade (tugialade) kattuvus on eelvaliku alade puhul osaline ning mõju hindamise käigus analüüsitakse neid asukohti ning hinnatakse kas kultuuriväärtuste ja rohevõrgustiku säilimine on antud asukohas tuulepargi rajamisest tulenevalt ohus. Vajadusel esitatakse leevendavad meetmed.
			13. LS ja KSH VTK peatükis 5.2 „Kaasamine ja koostöö“ on toodud asutused, kellega tehakse eriplaneeringu koostamisel koostööd. Tabelis on Rahandusministeeriumi koostöö eesmärgiks märgitud järelevalve teostaja. Juhime tähelepanu, et PlanS kohaselt on Rahandusministeerium heakskiidu andja. Palume tabelit vastavalt korrigeerida.	13.Täpsustatud.
			14. Kuna eriplaneeringu näol on tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitiste planeerimisega, siis palume planeeringute koostamisel järgida Rahandusministeeriumi soovitusi veebilehel https://planeerimine.ee/aktid-ja-kohtulahendid/orme-planeerimine/	14.Teadmiseks võetud.
			15. Palume hoida Rahandusministeeriumi ruumilise planeerimise osakonda kursis eriplaneeringu ja KSH aruande menetlusega	15.Arvestame.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			ning teavitada kõikidest avalikest aruteludest. Eriplaneeringu asukoha eelvaliku otsuse eelnõu ja KSH esimese etapi aruanne esitada arvamus avaldamiseks ning täiendavate koostöötegijate ja kaasatavate määramiseks.	
	AMETID			
6.	Keskkonnaamet	LS ja VTK 16.11.2022 nr 6- 5/22/17417-2	1. Välistavate kriteeriumite (ptk 1.6.1) valikul on lähtunud kaitstava ala puhul 600 m puhvril, kui ala kaitse-eesmärgiks on linnuliik, välja arvatud juhul kui alal esineb linnuliik, mille liigile omistatud puhver on suurem, sellisel juhul lähutakse liigi puhvril. Antud lähenemine on mõnevõrra erinev VTK-s viidatud ning eelkõige üldplaneeringute protsessi tarbeks Keskkonnaameti poolt antud soovustega. Erinevus avaldub eelkõige seotult Pikknurme looduskaitseala läheduses paiknevate perspektiivsete tuulealadega (nr 40, 46). Kuna Pikknurme looduskaitseala kaitse-eesmärk on ka must-toonekure kaitse (piirkonnas paikneva pesapaigad on viimasel aastatel ka olnud kasutusel), siis tuleb kindlasti nimetatud tuulealade (kuid mitte ainult nende) sobivuse hindamisel ka arvestada must-toonekure toitumisaladega (toitumisaladeks on eelkõige looduslikus seisundis väikesed vooluveekogud), kuna antud liigi poolt kasutatavad toitumisalad võivad paikneda pesapaigast oluliselt kaugemal, kui Keskkonnaameti poolt soovitatud 3 km puhver.	1. On juba arvestatud planeeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamiskavatsuse koostamisel. Läbiviidavate uuringute ptk-is 1.7 on toodud, et linnustiku uuringu-eksperthinnangu raames käsitletakse oluliste linnuliikude toitumisaladid (eriplaneeringu I etapi täpsusatsmes). Mõju hindamisel kaitsealustele linnuliikidele juhitudakse uuringu tulemustest.
			2. Mõju hindamine taimestikule ning bioloogilisele mitmekesisusele on soovitatav ühe kriteeriumina arvestada ka väljaspool Natura 2000 alasid inventeeritud Natura 2000 elupaigatüüpidega.	2. Kaalume arvestamist töö käigus. Mõju hindamisel taimestikule ja looduslikule mitmekesisusele arvestatakse kriteeriumina kõiki mõjutatavaid taimekooslusi. Natura 2000 inventuuri andmed on üheks võimalikuks sisendiks mõju hindamisel, kui need inventuurid on ajakohastatud. Kaalume vastavat sisendit KSH läbiviimisel, kuid me ei näe vajadust käsitleda väljaspool Natura 2000 alasid inventeeritud Natura 2000 elupaigatüüpe muudest kooslustest eraldiseisvalt.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			3. Ptk 1.6.2 märgitakse, et ehituskeeluvööndi aluseks on võetud Maa-ameti ranna ja kalda ehituskeeluvöönd. Juhime tähelepanu et looduskaitseeaduse § 38 lg 2 kohaselt metsamaal ulatub EKV piiranguvööndi piirini. Seega oleks asjakohane ka see erand siinkohal ära märkida ja edasises lahenduses sellega arvestada.	3.Täpsustus lisatud.
			4. Tabelis 1 erinevad kaitsealade pindalad kuigi on samuti viidatud EELIS-ele. Näiteks on Aidu loodusala EELISes 315,6 (dokumendis 312,1), samuti erinevad Alam-Pedja linnu- ja loodusala, Endla linnu- ja loodusala pindalad.	4.Täpsustatud.
			5. Tabelis 1 on esitatud kaitse-eesmärgid liikide ladinakeelsete nimedega. Paraku on ladinakeelsetes nimetustes vead. Näiteks Alam-Pedja loodusala ja Endla loodusala liigi harilik vingerjas nimes. Alam-Pedja linnuala rohunepi ning Endla linnuala punajalg-tilderi nimes. Palume üle vaadata ja parandada.	5.Täpsustatud.
7.	Maa-amet	LS ja VTK 31.10.2022 nr 6-3/22/14882-2	1. Seisuga 25.10.2022 asuvad planeeringuala territooriumil osaliselt või täielikult 29 maavarade registris arvel olevat maardlat, 11 kehtiva kaevandamisloaga mäeeraldist ning Keskkonnaametis on menetluses 4 kaevandamisloa taotlust. Veebikaardil on korrektselt kujutatud maardlate, kehtivate keskkonnalubadega mäeeraldiste ja nende teenindusmaade piire. Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamise kavatsuse peatükis 1.6. Asukohtade esialgne eelvalik ning kriteeriumid on kirjeldatud (tsiteerin): „LS ja KSH VTK koostamisel teostati esmane analüüs tuulepargi rajamiseks võimalike esialgsete sobivate ja välistavate asukohtade määramiseks. Välja valitud esialgsed alad (joonis 5) on need, mille hulgast leitakse mõjude hindamise tulemusena tuuleparkide asukohtadena sobivad alad“. Joonis 5. Esialgsed asukoha eelvaliku alad pärast välistavate kriteeriumite rakendamist ja veebirakenduse kohaselt külgnevad esialgu tuuleparkide rajamiseks välja valitud alad vahetult Otisaare lubjakivikarjääri (loa nr L.MK/329511; loa omaja AS Kaltsiit) ja Tapiku turbatootmisala (loa nr	1.Võtame teadmiseks. Vanajaagu kruusakarjääri mäetööstusmaa koos teenindusmaaga on arvestatud välistava alana ning see on eelvaliku alade hulgast eemaldatud.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			L.MK/334279; loa omaja AS Tara-Torf; luba kehtib kuni 24.02.2050) mäeeraldistega ja nende teenindusmaaga ning kattuvad Vanajaagu kruusakarjääri (loa nr L.MK/322640; loa omaja OÜ MOREEN; luba kehtib kuni 23.11.2022) mäeeraldise ja selle teenindusmaaga. Peatükis 1.6.1. Välistavad kriteeriumid on märgitud riikliku huvi all mäeeraldisi koos teenindusmaadega ning täpsustatud, et neid käsitletakse välistavate aladena. Veebirakenduses on korrektselt märgitud kehtiva loaga mäeeraldiste ja nende teenindusmaade alad ning kujutatud neid välistavate aladena. Vanajaagu kruusakarjääri mäeeraldis ja selle teenindusmaa on veebirakenduses seejuures märgitud nii tuuleparkide asukohana sobiva kui ka välistatava alana. Palume Vanajaagu kruusakarjääri mäeeraldist ja selle teenindusmaad käsitleda nii joonisel 5 kui ka veebirakenduses ainult välistava alana. Otiisaare lubjakivikarjääri ja Tapiku turbatootmisala mäeeraldiste ja nende teenindusmaadega vahetult külgnevate alade sobilikkuse osas tuuleparkideks palume teha koostööd loa omajatega AS-ga Kaltsiit ja AS-ga Tara-Torf. Mäeeraldisega vahetult külgneval alal võib esineda mõjusid, mis on seotud kaevandamisloast tulenevate õiguste realiseerimisega või kohustuste täitmisega.	
			2. Tuulikuparkidele sobivate alade määramise käigus palume arvestada, et kehtivate ning taotletavate mäeeraldiste ja nende teenindusmaade aladel tuulikuparkide rajamiseks on vaja saada nõusolek keskkonnavalooma omajalt/taotlejalt. Nõusoleku saamisel palume see lisada planeeringu dokumentide hulka.	2.Arvestame edaspidi.
			3. Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringu lähteseisukohtade ja mõjude hindamise väljatöötamise kavatsuse peatükis 5.2. Kaasamine ja koostöö tabelis Asutused, kellega tehakse EP koostamisel koostööd: on Maa-ameti osas koostöö eesmärgiks märgitud: „Keskkonnaregistri maardlate nimistus olevate maardlatega seonduv“. Täpsustame, et alates 06.06.2022 on keskkonnaregistri maardlate nimistu asemel maavarade register.	3.Täpsustatud.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
			4. Täiendavalt informeerime, et Riigikogus on menetluses elektrituruseaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu 696 SE, millega muudetakse ka MaaPS-us maavara kaitse põhimõtteid seoses taastuenergia ehitiste rajamisega maardlate aladele. Eelnõuga saab tutvuda aadressil Eelnõu - Riigikogu. Selgitame, et seaduste muutmise kehtestamise korral tuleb maavara kaitstes arvestada muutunud seadustes sätestatuga.	4.Teadmiseks võetud.
			5. Reformimata riigimaade ja Keskkonnaministeeriumi valitsemisel olevate maaüksuste, mille volitatud asutus on Maa-amet, osas annab eriplaneeringule seisukoha Keskkonnaministeerium.	5.Teadmiseks võetud.
8.	Transpordiamet			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
9.	Terviseamet			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
10.	Päästeamet			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
11.	Muinsuskaitseamet			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
12.	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
13.	Põllumajandus- ja Toiduamet			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
	OMAVALITSUSED			
14.	Jõgeva Vallavalitsus			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
15.	Järva Vallavalitsus			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
16.	Tartu Vallavalitsus			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
17.	Viljandi Vallavalitsus			Ei ole 60 p jooksul vastanud.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
18.	Põhja-Sakala Vallavalitsus			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
	VÕRGUVALDA-JAD			
19.	Elektrilevi OÜ			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
20.	Elering AS	LS ja VTK 17.11.2022 nr 11-4/2022/718-2	1.Käesoleva kirjaga esitab Elering AS (edaspidi Elering) oma seisukohad Põltsamaa valla tuuleparkide eriplaneeringu ja KSH väljatöötamise kavatsuse avalikule väljapanekule. Planeeringualale jääb Eleringi poolt hallatavaid elektripaigaldisi, mille puhul tuleb arvestada kaitsevööndiga, kus on piiratud tegutseda. Kaitsevööndi ulatus ja kaitsevööndis tegutsemise kord on sätestatud ehitusseadustiku §70 lõike 8 alusel kehtestatud majandus- ja taristuministri määrusega 25.06.2015 nr 73. Kõik ristumised Eleringi taristuga ja kaitsevööndis planeeritavad tegevused tuleb kooskõlastada Eleringiga. Eleringi liinikoridori on tuulepargi ühendusliini jaoks võimalik kasutada, aga kahe liini vaheline kaugus sõltub liinide pingest. Liini telgede vahelised nõutud kaugused: • Kaks 330 kV õhuliini- 33m • 330 kV ja 110 kV õhuliin- 30m • Kaks 110 kV õhuliini- 20m Põltsamaa valla territooriumi läbivatest liinidest on kavas rekonstrueerida L356 Paide-Viru alates Paide alajaamast kuni rajatava Mustvee 330 kV alajaamani. Tekib liin L356 Paide-Mustvee. Liini ehitusperiood on planeeritud aastatel 2023-2025.	1.Võtame teadmiseks.
	MUUD HUVI-GRUPID			
21.	Eesti Keskkonnauhenduste Koda			Ei ole 60 p jooksul vastanud.

Nr	Osapool	Kirja kuupäev ja nr	Arvamus Ettepanekuid on vajadusel lühendatud.	Omavalitsuse seisukoht
22.	Riigimetsa Majandamise Keskus			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
23.	MTÜ Eesti Taastuvenergia Koda			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
24.	MTÜ Eesti Tuuleenergia Assotsiatsioon			Ei ole 60 p jooksul vastanud.
25.	Sunly AS	LS ja VTK 28.11.2022	1. Lisada tuuleenergeetika alade hulka kirjas toodud kaks täiendavat kinnistut.	1. Ootame ettepaneku tegijalt täiendavat põhjendust kinnistute käsitlemise vajaduse kohta, ühtlasi palume arvestada välistavate kriteeriumitega, mis kaardirakenduses on toodud. Lõpliku seisukoha saame formuleerida täiendava info laekumise järgselt.